

**6D110200 – «Қоғамдық денсаулық сақтау» мамандығы бойынша
философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін дайындаған
«Оңтүстік Қазақстан облысының ауылдық аудан
тұрғындарының диспансерлік топтарына медициналық көмекті
ұйымдастыруды жетілдіру» атты тақырыбы бойынша
Жанабаев Нурлан Смадияровичтың докторлық диссертациялық
жұмысына ғылыми кеңесші, м.ғ.д. профессор
Булешов Мырзатай Абильдаевичтың**

ПІКІРІ

Жанабаев Нурлан Смадияровичтың диссертациялық зерттеу жұмысы алғашқы медициналық-санитарлық медициналық көмек беретін ұйымдарда диспансеризация мен профилактикалық шараларды ұйымдастыруды жетілдірудің әдістмелік мәселелеріне арналған еңбек.

Ізденуші Н.С. Жанабаев диспансеризацияны ұйымдастыру мақсатында балалық жастағы тұрғындардың физикалық даму көрсеткіштеріндегі ауытқулар мен осыдан туындастырылған аурулардың қалыптасу заңдылықтарын пайдалану жолдарын қарастырган. Диспансеризация аса күрделі және оны жүзеге асыру үшін әртүрлі салада еңбек ететін дәрігер мамандардың қатысуын қажет ететін, жетік зерттеу әдістерін қолдануды сұрайтын кешенді іс-шара болып табылады.

Бұл медициналық жұмыстың басты мақсаты ерте жастан мүгедектікке және өлім оқиғаларына алып келетін әлеуметтік маңызы үлкен созылмалы бейэпидемиялық аурулар мен олардың дамуына себеп болатын қауіптерді дер кезінде анықтау. Осы жұмыстардың нәтижесінде тұрғындардың арасында денсаулық топтары қалыптастырылып, олардың денсаулық жағдайына сай келетін емдеу-профилактикалық және реабилитациялық ұсыныстар жасалынады. Осы күнге дейін денсаулық сақтау топтарын құрастыру жұмысы ересек тұрғындардың арасында қалыптасқан созылмалы әлеуметтік маңызы үлкен ауруларды анықтаған, олардың әсерінен маңызды мүшелерінде туындастырылған қызметтік ауытқуларға сүйене отырып, жүзеге асырылды. Алайда, осы аурулар ерте жастағы балалар арасында қалыптасып, олардың жас шамасы артқан сайын созылмалы патологияларға айналып, ағзаның әртүрлі қызметтік жүйесінің, қызметтік ауытқуын туыннатады.

Сондықтан емдеу-профилактикалық ұйымдардағы ұйымдастырылатын скринингтік және диспансеризациялық іс-шараларды ерте балалық шақтан бастау профилактикалық және реабилитациялық тұрғыда аса тиімді болады. Осыған байланысты ізденуші Н.С. Жанабаев диспансеризацияның негізі ретінде ерте жастағы балалардың физикалық даму көрсеткіштері мен оның стандарттан ауытқуына байланысты туындастырылған әлеуметтік маңызы үлкен созылмалы аурулардың даму динамикасына сай денсаулық топтарын құрастырып, профилактикалық іс-шараларды жүзеге асыру әдістерін ұсынды.

Бұл диссертациялық зерттеу материалдары «Қоғамдық денсаулық сақтау» мамандығы бойынша бакалавриатта, магистратурда және PhD докторантурада білім беру үшін және медицина саласында қолдануға болады.

Жұмыстың негізгі нәтижелері мен диссертацияда тұжырымдалған қорытындылардың жаңалық деңгейі жоғары деуге негіз бар.

Н.С. Жанабаевтың ғылыми диссертациялық жұмысы жоғары тәжірибелік маңыздылықта ие, заманауи медицинада диспансеризациялудың сапасын емханада отбасылық дәрігерлік амбулаториялық үйымдарда көрсеткіштерін жоғары үйимдастыру, тұрғындар арасында кездесетін медициналық сауатсыздықты, кемшіліктердің орнын жою мәселесін шешуге бағытталған.

Сондықтан, автордың алған ғылыми нәтижелері әлеуметтік маңызы үлкен аурулардың алатын медициналық көмек сапасын және қол жетімділігін жетілдіруге жол ашады.

Зерттеу нәтижелері бойынша 21 жұмыс жарық көрді, соның ішінде:

- 2 мақала «Human Ecology» (импакт фактор 0,742) және Scopus (h индекс 2) мәліметтер базасына кіретін халықаралық журналда;
- 6 мақала халықаралық ғылыми-теориялық конференция материалдарында;
- 2 мақала халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдарында;
- 3 мақала шетелдік халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияларда;
- 1 мақала шетелдік ғылыми журналда;
- 7 мақала Қазақстан Республикасының Білім және ғылым саласындағы бақылау комитеті ұсынған журналдарда.

Диссертациялық жұмыстың нәтижелері бойынша 2 оку құралы әзірленіп, қазақ тілінде жазылған.

Жанабаев Нурлан Смадијоровичтың «Оңтүстік Қазақстан облысының ауылдық аудан тұрғындарының диспансерлік топтарына медициналық көмекті үйимдастыруды жетілдіру» тақырыбындағы диссертациялық жұмысы алға қойған мақсаты, міндеттері, ғылыми жаңалығы, тәжірибелік маңыздылығы, көлемі бойынша білікті, толық аяқталған ғылыми еңбек болып саналады және диссертациялық жұмыстарға қойылатын талаптарға толығымен сәйкес келеді. Диссидентант Н.С.Жанабаев 6D110200 – «Қоғамдық деңсаулық сақтау» мамандығы бойынша алдын ала қорғаудан өтуге ғылыми жұмысын ұсынуға лайықты.

Қ. А. Ясауи атындағы ХҚТУ-нің
Шымкент медицина институтының
«Профилактикалық медицина және
стоматологиялық пәндер»
кафедрасының профессоры

Булешов М.А.

Жанабаев В. Сабит